

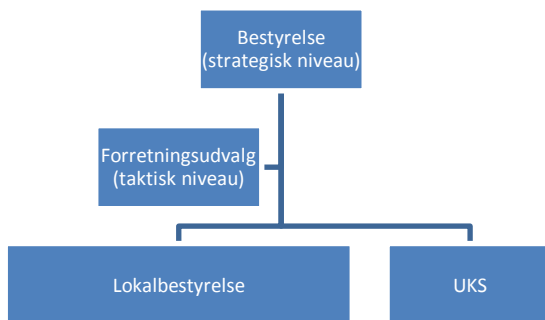
Årsrapport for SSP Odense 2016

1. Formål med SSP Odense

I SSP Odense¹ arbejdes der med en helhedsorienteret tilgang, der har til formål at opbygge netværk på tværs af institutioner og organisationer for at gøre børn og unge robuste over for risikoadfærd, der på sigt kan føre til kriminalitet. I forhold til de byer, vi normalt sammenligner os med, er Odense Kommune i dag spydspids i udviklingen af det kriminalpræventive samarbejde. Det ses blandt andet i samarbejdets organisering, hvor civilsamfundet, der primært er repræsenteret ved de almene boligforeninger, spiller en afgørende rolle.

SSP Odense er således i dag et netværkssamarbejde mellem Odense Kommune, Fyns Politi og det boligorganisatoriske samarbejde i Odense Kommune.

1.1. Organisering

På strategisk niveau har SSP Odense en bestyrelse bestående af direktøren fra Børne- og Ungeforvaltningen, direktøren fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og chefen for Forebyggelse og Analyse ved Fyns Politi. SSP Odenses bestyrelse varetager det strategiske ansvar for det kriminalpræventive samarbejde for aldersgruppen 0 til 24 år. Det er herunder bestyrelsens opgave at sikre sammenhængen til det strategiske samarbejde med Kreds- og Lokalforsamlingen inden for SSP Odenses særskilte ansvarsområde. Konstruktionen med en SSP-bestyrelse er unik for Odense, der grundet sin størrelse og kompleksitet i opgaveløsningen har et særligt behov for strategisk samarbejde over for ungdomskriminalitet.

Bestyrelsen har på taktisk niveau nedsat et forretningsudvalg, hvis formål det er at sikre udmøntningen af bestyrelsens beslutninger. Fra kommunalt niveau sidder der en chef fra hver af de to forvaltninger, der suppleres af lederen af politiets forebyggelsessektion, af en leder ved Kriminalforsorgen samt af en repræsentant fra boligsamarbejdet og en repræsentant fra ungdomsuddannelserne.

På operativt niveau er Odense inddelt i 15 lokalområder, hvor nedsatte lokalbestyrelser varetager den lokale udmøntning af det kriminalpræventive arbejde. Ved siden af de 15 lokalbestyrelser findes Ungdomsuddannelsernes Kriminalpræventive Samarbejde (UKS-netværket).

Som del af organisationen findes tillige en samarbejdsplatform kaldet AVA-koordinationen, der står for Analyse, Vurdering og Anbefaling. Formålet med AVA-koordinationen er at dele kriminalitetsbekymringer mellem parterne i SSP Odense. Udvalget mødes én gang om ugen og behandler årligt mellem 2.500 og 3.000 kriminalitetsbekymringer.

Til at varetage arbejdet i SSP Odense er der ansat 14 medarbejdere på fuld tid samt én studentermedhjælper. Hovedparten af de ansatte er konsulenter, som varetager rådgivning, koordinering af indsatser, faglig sparring, formidling, statistik mv. Af de 14 fuldtidsansatte er tre og et halvt årsværk afsat til individuelle forebyggelsesindsatser, hvor de som relationsmedarbejdere gennemfører forløb med børn og unge, der udviser tidlige tegn på en kriminalitetsbekymring. Foruden den centrale del af SSP Odense arbejder omkring 350 personer med SSP-arbejdet i større eller mindre grad. Det er eksempelvis SSP-kontaktlære i skolerne, klubmedarbejdere og socialrådgivere.

2. Formålet med årsrapporten

Jævnfør servicelovens § 19 stk. 3 har Odense Kommune udarbejdet og beskrevet en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet³. Som led i den sammenhængende indsats forpligtiger vi os til årligt at gøre status over resultater og tendenser til Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Økonomiudvalget. Det er SSP Odenses opgave at sikre denne årlige status. Denne årsrapport gør status over 2016 og strækker sig ind i 2017 vedr. tendenser, strategi og den fremadrettede effektledelse.

¹ SSP refererer til et formaliseret samarbejde mellem Skole, Socialforvaltning og Politi. SSP Odense dækker hele Odense kommune som geografisk område.

² Efter retsplejelovens § 111 er der i hver politikreds et Kredsråd vedrørende politiets virksomhed. Kredsrådet er den formelle ramme om samarbejdet mellem politiet og kommunerne. Det består af politidirektøren, der er formand, og af borgmestrene i de kommuner, som politikredsen omfatter. Politidirektøren er ifølge retsplejelovens § 114 forpligtet på at etablere et kriminalitetsforebyggende samarbejde mellem politiet og hver kommune i politikredsen. Dette samarbejde foregår med afsæt i et Lokalforsamling i hver kommune i politikredsen.

³ Se KOMspot – Robusthed Forebygger, Odense Kommune, april 2015.

Formålet med nærværende årsrapport er at give de politiske udvalg en status på tendenserne på det kriminalpræventive område, herunder resultater på bestyrelsens udvalgte effektmål, der blev vedtaget i 2017. De er:

- Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler
- Flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger
- Flere børn og unge udviser positiv og dannet netadfærd på de digitale platforme
- Flere børn og unge er kriminalitetsfri

Fremover er det målet, at kommende årsrapporter vil give en status på de effektmål for SSP Odense, der er defineret i 2017. Effektmålene udspringer af opfølgningen på de anbefalinger, der fremgik af LG Insights evalueringsrapport, som blev offentliggjort primo 2016⁴. Anbefalingerne fra LG Insight og arbejdet med disse – herunder organisationens effektmål – vil blive udfoldet i det efterfølgende afsnit.

2.1. Læsevejledning

Afsnit 1	Beskriver organiseringen bag SSP Odense samt det, organisationen er sat i verden for at arbejde med.
Afsnit 2	Beskriver formålet med årsrapporten, samt hvordan det systematiske kriminalpræventive arbejde i SSP Odense hænger sammen med strategien omkring forebyggelse af ungdomskriminalitet. Her oplistes de fire effektmål for SSP Odense.
Afsnit 3	Giver et tilbageblik på evalueringen af SSP Odense, der blev foretaget af LG Insight og fremlagt for Byrådet i maj 2016. Tilbageblikket efterfølges af en beskrivelse af de handlinger, anbefalingerne har givet anledning til i relation til de strategiske fokusområder hos Odense Kommune, Fyns Politi og hos boligsamarbejdet.
Afsnit 4	Beskriver de lokale og nationale tendenser, der ligger til grund for SSP-bestyrelsens kriminalpræventive prioriteringer.
Afsnit 5	Beskriver udvalgte indsatser og aktiviteter, som der er sat fokus på i forhold til de kriminalpræventive tendenser.
Afsnit 6	Giver et blik på fremtiden, hvilket også inkluderer SSP Odenses styringsmæssige principper i arbejdet med effektledelse, herunder 'Sammen om Kvalitet' og databaseret ledelsesunderstøttelse.
Afsnit 7	Giver et billede af den model, der bruges til arbejdet med ressourcestyring i SSP Odense.
Afsnit 8	Samler op på formen i forhold til fremadrettede afrapporteringer.

3. Anbefalinger fra LG Insight og udvikling af effektledelse i SSP Odense

I evalueringsrapporten er betegnelsen 'SSP-sekretariatet' brug – i dag er den betegnelse erstattet af betegnelsen 'SSP Odense'. Derfor bruges betegnelse SSP Odense således både om samarbejdsplatformen og om den fysiske enhed i organisationen, der under chefen for SSP Odense består af de 14 fuldtidsansatte medarbejdere (jf. afsnit 4).

Evalueringen af SSP Odense viste, at SSP Odense i stor udstrækning har opnået de ønskede resultater og overordnet har gennemført de initiativer, organisationen blev bedt om. LG Insight fremhæver blandt andet følgende i sin evalueringsrapport:

- På baggrund af evalueringen kan det samlet konkluderes, at SSP Odense i høj grad efterlever de politiske beslutninger, som lå til grund for reorganiseringen af samarbejdet.
- Det fremgår således af evalueringen, at byrådets målsætninger for forebyggelsesarbejdets struktur med den nye organisering af SSP Odense nu er opbygget.
- Det bemærkes i evalueringen, at SSP Odense i den evaluerede periode har gjort en stor indsats i forhold til at få den nye organisation sat i værk, og at der fra SSP Odenses side er foretaget en ekstraordinært stor indsats i forhold til at motivere og involvere ledelsen i udviklingen af SSP.
- Det bemærkes tillige i evalueringen, at der generelt er stor tilfredshed med SSP Odenses betjeningen af lokalbestyrelserne.
- Med den nye organisering af SSP Odense har man imødekommet behovet for en tydelig adskillelse og vægtning af hhv. den individuelle, specifikke og generelle forebyggelse.
- Den nye organisering efterlever i sin rollefordeling den nye 80/20-fordeling mellem generel og specifik forebyggelse og den individuelle forebyggelse⁵.
- En tydelig adskillelse af hhv. den individuelle, specifikke og generelle forebyggelse har tillige betydet, at det har været muligt at styrke overholdelsen af de lovgivningsmæssige rammer i forhold til udvekslingen af personfølsomme data om SSP-arbejdets børn og unge.
- Der er i organisationen en generel tilfredshed med, at der er sket en øget fokusering på den brede forebyggelse. Denne del af indsatsen blev tidligere kun i ringe grad prioriteret.

⁴ Byrådet bestilte en ekstern evaluering af SSP-organisationen tre år efter reorganiseringen, der trådte i kraft 1. januar 2013. Bestyrelsen valgte LG Insight som leverandør.

⁵ SSP Odenses arbejde vægtes ud fra en fordeling af indsatser, hvor 80 % kendetegnes ved at være forebyggende og foregribende indsatser (dvs. generelle og specifikke indsatser), og 20 % kendetegnes ved at være indgribende indsatser (dvs. individindsatser)

- SSP Odense dækker med reorganiseringen hele målgruppen af børn og unge i alderen fra 0-24 år. Denne aldersdeling giver mulighed for et bredt forebyggende samarbejde, hvor der også kan sættes fokus på forældreansvar og overgangsproblematikker fra grundskole til ungdomsuddannelse mv.
- Det går igen hos aktørerne i SSP, at den største styrke ved den brede aldersgruppering er, at der er skabt et nyt og bredere netværk blandt fagprofessionelle i lokalområderne. Med sammensætningen i SSP Odense er der således etableret en vidensdelingsplatform med kontaktoverflader mellem parter, der ikke tidligere har haft samarbejde
- Det nævnes blandt andet i evalueringen, at de nye netværk i SSP Odense gør det muligt at være med til at styrke de unge muligheder for en god opstart på ungdomsuddannelser- og derved blandt andet mindske risikoen for frafald.
- Der er generelt en stor tilfredshed med de specifikke forebyggelsesplaner (jf. afsnit 5, 'Specifikke forebyggelsesindsatser'), som giver de lokale aktører mulighed for at skabe et tæt og handlekraftigt samarbejde, der skaber resultater og værdi for de problematiske ungegrupperinger.
- I forhold til de specifikke forebyggelsesplaner har organisationen bevist, at det er muligt at skabe en målrettet, handlekraftig og sammenhængende indsats mellem de relevante aktører.
- På baggrund af evalueringen vurderes det, at succesen med de specifikke forebyggelsesplaner i høj grad beror på, at SSP Odense har taget teten og bistået de lokale aktører med at omsætte de nye fokusområder og strategier til praksis.
- Det vurderes i evalueringen at være en god investering i forhold til at styrke det lokale SSP-arbejde, at SSP Odense understøtter arbejdet med de individuelle forebyggelsesindsatser (jf. afsnit 5, 'Individuelle forebyggelsesindsatser').

Rapporten pegede samtidig på 29 konkrete anbefalinger til styrkelse af organisationen, som SSP Odense har arbejdet med. Nedenfor beskrives de 29 anbefalinger, og i afsnittene 3.1, 3.2 og 3.3 udfoldes det, hvordan SSP Odense har fulgt op på anbefalingerne.

Anbefalinger vedr. ledelse og organisering (udfoldes i afsnit 3.1)

- Der skal være en tydeligere skelnen mellem det strategiske, koordinerende og udførende niveau.
- Behov for mere koordinering mellem de enkelte led i SSP-organisationen.
- Der er brug for, at der kommer en fælles klarhed og forståelse i forhold til de enkelte udvalg og bestyrelses roller.
- Der er brug for, at sekretariatet styrker koordineringen af SSP-arbejdet.
- Det er generelt vigtigt (fortsat) at holde fokus på, at SSP er et samarbejde mellem politi, skole og sociale myndigheder. Dette er ikke mindst vigtigt på ledelsesniveau, hvor bestyrelsen og Lokalrådet⁶ nu er lagt sammen.
- Det er afgørende for samarbejdets karakter og resultater, at SSP ikke kun opfattes som et kommunalt tiltag.
- SSP Odense har behov for en ledelse, der har opmærksomhed på SSP og udstikker strategiske rammer for forebyggelsesarbejdet.
- Der er brug for en revitalisering af bestyrelsesarbejdet
- Bestyrelsesarbejdet skal prioriteres af de deltagende direktører og chefer
- SSP-sekretariatet skal sikre bestyrelsens grundlag for at træffe beslutninger
- En velfungerende ledergruppe er – med den nuværende organisation – en forudsætning for, at bestyrelsen kan bruge tiden på strategier
- Det bør overvejes, om lokalbestyrelserne skal sikres øgede handlemuligheder i forhold til børn og unge med bekymrende adfærd.
- Det er vigtigt at bevare engagementet hos de lokale aktører, som har kendskabet til de unge og et stort og kompetent engagement. Der skal således udvises forsigtighed i forhold til at lave for mange restriktioner for netop de lokale aktørers handlemuligheder.
- Der skal være opmærksomhed på at bevare den lokale handlekraft.

Anbefalinger vedr. SSP Odenses formål (udfoldes i afsnit 3.2)

- Udmøntning af 80-20-modellen⁷ (der sætter primær fokus på generel og specifik forebyggelse) kan med fordel revurderes, så der stadig fastholdes et øget fokus på den generelle og specifikke forebyggelse, men samtidig gives mere plads til lokal handlekraft.
- Der er brug for en tydelighed omkring formålet med SSP og de enkelte deltageres roller.
- Der efterspørges en definition af det kriminalitetsforebyggende arbejde, da det tolkes forskelligt mellem de enkelte aktører.
- Der skal ske en samstemning af forventninger til sekretariatet, som matcher deres egentlige opgaver.
- Det skal tydeliggøres, hvad der er sekretariatets (kerne-)opgaver, og ressourcerne skal afstemmes derefter.
- Sekretariatet har haft en travl og turbulent opstart og har brug for arbejdsro til at løfte de mange og vigtige opgaver.
- Der er brug for en tydeliggørelse af SSP-organisationens formål og opbygning.
- Der er brug for at afstemme sekretariatets opgaver og ambitioner med de afsatte ressourcer

⁶ I forbindelse med den seneste reorganisering hos Fyns Politi den 1. oktober 2016 er der igen sket en opdeling af SSP-bestyrelsen og Lokalrådet. SSP-bestyrelsen varetager således i dag alene det strategiske kriminalpræventive samarbejde på SSP-platformen.

⁷ SSP Odenses arbejde vægtes ud fra en fordeling af indsatser, hvor 80 % kendetegnes ved at være forebyggende og foregribende indsatser (dvs. generelle og specifikke indsatser), og 20 % kendetegnes ved at være indgribende indsatser (dvs. individindsatser)

Anbefalinger vedr. individuelle forebyggelsesindsatser i SSP Odense (udfoldes i afsnit 3.3)

- Der er brug for at styrke det opsøgende arbejde – hvad enten det foregår som en del af SSP Odense eller via øvrige forvaltningsindsatser.
- Det er vigtigt, at der sikres en tilstrækkelig men samtidig ressourcelet indmeldingsproces til AVA.
- Der er brug for tydelige retningslinjer for, hvornår og hvordan der skal indmeldes til AVA.
- Der er blandt AVA-deltagerne brug for en fælles forståelse af formålet og det lovgivningsmæssige grundlag for AVA.
- Der skal skabes en (yderligere) tydelighed omkring ansvaret for koordinering af opfølgningen på AVA-sagen, herunder tilbagemeldinger til indmeldere/bekymringsgivere.
- Antallet af sager per AVA-møde er meget stort. Skal analysedelen i AVA tages alvorligt, bør der være færre sager per møde, øget mødekadence eller længere møder.
- Der skal sikres en dokumentation af individuelle forebyggelsesindsatser i AVA i forhold til indsatser og resultater.

3.1. Opfølgning på anbefalinger vedr. ledelse og organisering

I anbefalingerne fra LG Insight går opmærksomhedspunkter vedr. ledelse og organisering igen flere steder. I dette afsnit redegør vi derfor indledningsvis for, hvordan vi har adresseret disse ledelsesmæssige opmærksomheder.

SSP-bestyrelsen besluttede efter rapporten fra LG Insight at justere ledelsesorganiseringen i SSP Odense. Dette er gjort ved dels at styrke tydeligheden af ledelsesfunktionen i de forskellige lag og dels ved at have fokus på funktionsbeskrivelser og kommunikation mellem ledelseslagene.

Bestyrelsen har i den seneste organisering påtaget sig en mere overordnet, strategisk funktion, hvor der fokuseres på fire overordnede effektmål, der er vedtaget i 2017 (jf. afsnit 2). Som konsekvens af evalueringsrapporten nedlagde bestyrelsen samtidig ledergruppen, der blev vurderet for svag i forhold til agilitet og evnen til at træffe de nødvendige beslutninger på tværs såvel som ind i egne fagområder. Der blev som erstatning for ledergruppen oprettet et forretningsudvalg, hvilket betyder, at der i dag findes en handlekraftig ledelsesfunktion, der kan understøtte implementeringen af bestyrelsens beslutninger.

I forbindelse med reorganiseringen af ledelsen blev det besluttet i bestyrelsen, at de almene boligorganisationers repræsentant skulle træde ud af bestyrelsen, da boligorganisationernes repræsentation på strategisk niveau ikke var meningsfuld. Der var dog enighed om, at de almene boligorganisationer var relevante på det taktiske niveau, hvorfor deres kræfter i dag er placeret her.

Som konsekvens af bestyrelsens skærpede fokus på den overordnede strategi er forretningsudvalgets beslutningskompetence løftet til at tage beslutninger på et højere niveau end tidligere. Løftet i forhold til beslutningskompetence er fulgt med til lokalbestyrelserne, der således har fået større selvbestemmelse – og dermed større handlekraft, hvilket var en af anbefalingerne i evalueringsrapporterne. Udviklingsarbejdet omkring, hvordan lokalbestyrelserne sikres mest mulig handlekraft, pågår fortsat.

Samlet set har ændringerne i ledelsesstrukturen betydet, at beslutnings- og kommunikationsvejene i organisationen er blevet styrkede.

3.2. Opfølgning på anbefalinger vedr. SSP Odenses formål

Som opfølgning på anbefalingerne fra LG Insight er der arbejdet indgående med formålet med organisationen. Det har udmøntet sig i SSP Odenses arbejde med effektledelse, herunder udarbejdelse af konkrete effektmål. I de følgende afsnit beskriver vi den bevægelse, der blev sat i gang i 2016, og som vi i årene fremover kommer til at arbejde med.

Arbejdet med effektledelse har blandt andet medført, at det systematiske kriminalpræventive arbejde i SSP Odense i dag understøtter fire af Odense Kommunes politiske effektmål, tre strategiske fokusområder hos Fyns Politi og to overordnede fokusområder i boligsamarbejdet. Disse er:

Odense Kommunes politiske effektmål

- Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber
- Flere kommer i uddannelse og job
- Flere borgere er sunde og trives
- Børn lærer mere og er mere kompetente

Fyns Politis strategiske fokusområder

- Forebyggelse af narkorelateret kriminalitet
- Arbejdet med at bryde fødekæden til rocker- og bandemiljøet
- Forebyggelse af cybercrime

Fokusområder for boligsamarbejdet i Odense

- Social udvikling
- Øget tryghed

Ambitionen er en databaseret vurdering af, om indsatser/aktiviteter har den ønskede effekt for målgruppen, og hvordan det aktuelt står til med børns og unges risikoadfærd, der på sigt kan føre til kriminalitet.

Effektledelse på basis af data vedr. kriminalitetsudviklingen er dog vanskeliggjort af, at disse data i væsentlig grad afspejler politiets prioriteringer, befolkningens anmeldelsespraksis mv. Derfor kan der aldrig gives et helt fyldestgørende og retvisende billede af risikoadfærd hos børn og unge – eller effekten af indsatserne over for målgruppen. Som følge af det faktum er effektledelsen for SSP Odense bygget op om relevante parametre, der skal sikre en progression hos de børn og unge, som SSP Odense arbejder forebyggende med inden for partnerskabet bag SSP Odense.

SSP Odense har således også et konkret fokus på, hvordan effektledelsen kan understøtte det kriminalpræventive arbejde i partnerskabet bag SSP Odense, herunder i relation til kommunen, politiet og boligorganisationernes kerneopgave. Det betyder, at SSP Odense også understøtter følgende faglige fokusområder:

1) I Børn- og Ungeforvaltningen:

- sprog
- tidlig Indsats
- og dannelse

2) I Beskæftigelses- og Socialforvaltningen:

- fastholdelse og gennemførsel af ungdomsuddannelse
- og styrket beskæftigelse for de unge.

3) For Fyns Politi understøtter effektledelsen det strategiske fokus i politiets arbejde med:

- forebyggelse af narkorelateret kriminalitet
- arbejdet med at bryde fødekæden til banderne
- og forebyggelse af cybercrime

4) For boligsamarbejdet er det forebyggende arbejde – og dermed samarbejdet med SSP Odense – særlig aktuelt i relation til tryghed, hvor to temaer træder tydeligt frem:

- problemskabende ungegrupperinger
- og rusmiddeludfordringer

3.2.1 SSP Odenses effektmål

Det systematiske kriminalpræventive arbejde i SSP Odense har med udgangspunkt i ovenstående defineret formålet med organisationen i fire konkrete effektmål, der beskriver, hvad der arbejdes efter. De fire effektmål for SSP Odense er:

1. Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler
2. Flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger
3. Flere børn og unge udviser positiv og dannet netadfærd på de digitale platforme
4. Flere børn og unge er kriminalitetsfri

3.2.2 SSP Odenses ambitioner for det kriminalpræventive arbejde frem mod 2025

I SSP Odenses arbejde med effektledelse er der fastsat seks ambitioner for det kriminalpræventive arbejde, som er godkendt af bestyrelsen. De seks ambitioner skal hver for sig understøtte, at vi sikrer opfyldelse af de fire effektmål. Alle seks ambitioner har en række tilhørende *Key Performanc Indicators* (KPI)⁸, der er indikatorer for, at vi arbejder på at indfri ambitionerne. KPI'erne vil fremadrettet indgå som grundlag for SSP Odenses afrapportering. SSP Odenses ambitioner for det kriminalpræventive arbejde frem mod 2025 er:

1. Odense er en hashfri uddannelsesby
2. Debutalderen for alkohol følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger
3. Børn og unge deler ikke ulovlige billeder og videoer af seksuel karakter
4. Niveaueet for den digitale kriminalitet, hvor børn og unge er involveret, er ikke højere end den almindelige kriminalitetsudvikling for målgruppen

⁸ SSP Odenses KPI'er er anført til orientering i det afsluttende afsnit i denne afrapportering

5. Børn og unge, der har været tematiseret med en kriminalitetsbekymring, og som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke kriminel adfærd
6. Børn og unge, der har været tematiseret på politiets bandebeholdningsliste, og som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke bekymrende bandeadfærd

3.3 Opfølgning på anbefalinger vedr. individuelle forebyggelsesindsatser i SSP Odense

Et væsentligt område i anbefalingerne fra LG Insight var individproblematikkerne. Mange fagprofessionelle i lokalområderne har siden reorganiseringen oplevet det vanskeligt at arbejde med individindsatserne inden for det kriminalpræventive område, primært fordi arbejdet ofte kræver specialviden og rutine inden for det kriminalpræventive område, hvilket er vanskeligt at opbygge i almen-systemet, der ikke har det som en kernopgave. Det har således fra starten af reorganisationen været et ønske, at man fortsat kunne hente faglig hjælp hos SSP Odense. Denne mulighed blev implementeret den 1. februar 2017, hvor der i SSP Odense blev oprettet et team af relationsmedarbejdere, der arbejder med individuelle forebyggelsesindsatser i forhold til de børn og unge, hvor der endnu ikke er en aktiv myndighedssag. Dvs. der arbejdes med tidlig forebyggelse.

Der er endnu ikke data på dette område, da indsatsen fortsat er ny. Det er dog vurderingen, at den prioriterede indsats allerede nu er til stor støtte for de lokale fagområder (f.eks. medarbejdere på skoler, dagtilbud, klubber og ungdomsskoler), og at den har tilført det kriminalpræventive arbejde flere værktøjer

3.3.1 AVA-koordinationen

Anbefalingerne i evalueringsrapporten pegede ligeledes på, at tilgængeligheden til at indmelde kriminalitetsbekymringer til AVA-koordinationen skulle gøres lettere – og at tilbagemeldingerne fra AVA-koordinationen til fagprofessionelle skulle sikres og effektiviseres.

I dag er AVA-koordinationen i god drift, da en elektronisk løsning har skabt lettere mulighed for at indgive kriminalitetsbekymringer. Og systematikken omkring tilbagemeldinger fra AVA-koordinationen er effektiviseret betragteligt. Det vurderes dog, at AVA-koordinationen fortsat kan styrkes på en række områder. Disse er:

- i. Digital understøttelse af og kvalificering af alle henvendelser vedr. kriminalitetsbekymringer, herunder notering af indskrivningsinstitution (dvs. dagtilbud, skole eller ungdomsuddannelse) og eventuelt myndighedsområde. Hensigten er at tidsoptimere dagsordenen, der arbejdes ud fra ved hvert møde i AVA-koordinationen.
- ii. Der arbejdes med en styrkelse af anbefalingerne til bekymringsgiverne.
- iii. Der arbejdes med en tilhørende myndighedskoordinering mellem de kommunale fagområder, hvor mulige indsatser aftales og målsættes. Formålet er at styrke de forebyggende indsatser og således undgå blandt andet parallelle indsatser.
- iv. Der arbejdes med udviklingen af et koncept for bekymringsamtaler mellem kommunen og politiet.
- v. Det arbejdes med udvikling af en bredere IT-understøttelse af AVA-koordinationen, der ud over kvalificering af dagsordenen forud for hvert møde i AVA-koordinationen (punkt i) skal sikre hurtige tilbagemeldinger til bekymringsgivere, eventuelle sagsbehandlere og individers eventuelle indskrivningsinstitutioner.

4. Tendenser

Kriminalitetsudviklingen i Odense følger overordnet de nationale tendenser, hvor ungdomskriminaliteten generelt er faldende, men hvor de, der udøver kriminel adfærd bliver stadig mere belastede. Dette forhold kommer blandt andet til udtryk ved, at antallet af sigtelser ikke falder lige så meget som antallet af sigtede. Det betyder, at flere af de sigtede er kendetegnet ved, at de er sigtet mere end én gang. Dette forhold kan genfindes i AVA-koordinationen, hvor der også ses en gruppe unge, der står for en stor del af kriminalitetsbekymringerne.

Senest er der fra Justitsministeriets forskningskontor⁹ udkommet en national rapport om ungdomsårgangen født i 1996, der viser, at gruppen af 'mest kriminelle' udgør én procent af hele årgangen, mens hovedparten af de unge (85 procent) ikke er registreret for kriminalitet, inden de bliver 18 år. Når rapporten alene ser på fordelingen inden for gruppen af unge, der er registreret for kriminalitet, så svarer det til, at de 'mest kriminelle' unge udgør syv procent af dem, der er registreret for kriminalitet.

Tendensen omkring ungdomskriminalitet er således, at de mest kriminelle udgør en meget lille gruppe af de unge, mens den største del af de unge er lovlydige. Disse tal kan ikke direkte overføres til de øvrige ungdomsårgange af børn og unge i Odense, men sammenholdt med tendenserne for sigtelser og kriminalitetsbekymringer uden sigtelser vurderes det, at tendensen går igen på de forskellige årgange.

Når man ser på de nationale tal i rapporten og fokuserer på kriminalitetstyperne, ses der desuden en forskel på de 'mest/alvorligt kriminelle' og de 'småkriminelle'. Blandt de 'mest/alvorligt kriminelle' ses der en klar overrepræsentation af kriminalitetstyper som seksualforbrydelser, vold, trusler, røveri og overtrædelse af våbenloven. Modsat viser statistikken for de småkriminelle, at de er

⁹ Pedersen A.J.B og Jørgensen T.T. (oktober 2017), *UNGDOMSKRIMINALITET, DE MEST KRIMINELLE*. Justitsministeriets Forskningskontor

overrepræsenteret i sager om butikstyverier og færdselslovovertrædelser. På nogle områder ses desuden en mere ligelig fordeling, eksempelvis for hærværk, hæleri og lov om euforiserende stoffer.

Tabel 1 – National opgørelse over sigtelser i ungdomsårgang 1996

	Små kriminelle	Alvorligt Kriminelle	Mest kriminelle	Antal i alt	Andel af alle forhold
Seksualforbrydelser	5 %	31 %	64 %	253	1 %
Voldsforbrydelser	0 %	38 %	62 %	2.332	8 %
Manddrab inkl. forsøg	0 %	0 %	100 %	22	0 %
Simpel vold	0 %	50 %	50 %	1.221	4 %
Alvorligere vold*	0 %	33 %	67 %	237	1 %
Trusler	0 %	19 %	81 %	363	1 %
Vold o.l. mod off. myndighed	1 %	24 %	75 %	395	1 %
Vold i øvrigt	0 %	30 %	70 %	94	0 %
Ejendomsforbrydelser	37 %	24 %	39 %	11.699	40 %
Indbrud (beboelse m.v.)	0 %	21 %	79 %	1.070	4 %
Indbrud (ubeboet)	10 %	23 %	67 %	305	1 %
Butikstyveri	74 %	14 %	12 %	3.372	12 %
Andre tyverier	38 %	21 %	41 %	1.794	6 %
Brugstyveri	18 %	26 %	56 %	1.318	5 %
Brandstiftelse	1 %	40 %	59 %	280	1 %
Røveri	0 %	15 %	85 %	741	3 %
Hærværk	40 %	25 %	34 %	1.463	5 %
Hæleri	38 %	19 %	43 %	129	0 %
Andre ejendomsforbrydelser	22 %	54 %	24 %	1.227	4 %
Øvrig straffelov	26 %	26 %	49 %	531	2 %
Særlovsovertrædelser	62 %	16 %	22 %	14.271	49 %
Færdselslov	69 %	13 %	18 %	10.548	36 %
Lov om euforiserende stoffer	44 %	21 %	35 %	1.350	5 %
Våbenlov	0 %	36 %	64 %	555	2 %
Øvrig særlov	55 %	21 %	24 %	1.818	6 %

Tabel 4.2.1. Mistanker/sigtelser vedrørende unge fra årgang 1996 fordelt efter kriminalitetskategori og kriminalitetens art. UNGDOMSKRIMINALITET, DE MEST KRIMINELLE. Justitsministeriets Forskningskontor

*inkl. særlig alvorlig vold (angår kun 1 forhold)

4.1. Resultater og tendenser fra Odense Kommune i 2016:

- Antallet af sigtelser i Odense Kommune er faldende (se tabel 2)
- Der er forskel på lokalområdernes andel af børn og unge med sigtelser. Således er særligt fire områder repræsenteret med flere sigtelser end gennemsnittet. Disse er: Vollsmose, Sct. Hans/Rising, Rosengård/Kragsbjerg og Vestre/Åløkke/Bolbro.
- I 2016 er børn under 15 år blevet sigtet 153 gange, primært for overtrædelse af straffeloven. Dette tal var i 2014 på 165 sigtelser, hvilket betyder, at der er sket et lille fald. Dog skiller særligt Vollsmose sig ud på dette parameter med 89 sigtelser i målgruppen i 2016, hvilket svarer til 58 procent af samtlige sigtelser for aldersgruppen i Odense. I 2014 stod Vollsmose for 39 sigtelser i målgruppen, hvilket på daværende tidspunkt svarede til 24 procent af samtlige sigtelser for aldersgruppen i Odense. Det er usikkert, hvad denne stigning skyldes, men der er tale om en bekymrende udvikling i det, SSP Odense beskriver som 'lillebroeffekten'¹⁰.
- Formerne for kriminalitet adskiller sig også fra område til område. Blandt de fem hyppigst forekommende sigtelser topper lov om euforiserende stoffer fulgt af sigtelser om tyveri/butikstyveri, hærværk og vold. Der ses dog også en stigning i antallet af sigtelser om bedrageri og databedrageri. Her skiller nogle lokalområder sig ud, da den type sigtelser er hyppigst forekommende. Disse lokalområder er: Hunderup/Munkebjerg, Hjallesø/Højby, Rasmus Rask/Højme og Vestre/Åløkke/Bolbro.
- Indsatsen mod hash har fået et særligt fokus med indgåelse af en målsætning om, at Odense skal være en hashfri uddannelsesby i 2025. I Ungeprofilundersøgelsen 2016¹¹ oplyste 11 procent af de unge på ungdomsuddannelserne i Odense, at de har røget hash inden for de seneste 30 dage. Det er ikke muligt at sammenligne direkte med tidligere tal, hvorfor 2016 er benchmark. Første sammenligning vil ske via Ungeprofilundersøgelsen 2017, hvor der også vil kunne sammenlignes med nationale tal.

¹⁰ Lillebroeffekten beskriver en tendens, hvor mindre børn/unge kopierer ældre 'brødres' problemskabende adfærd inden for nære relationer, der kan defineres som værende af familiær- og/eller af geografisk karakter.

¹¹ Se Ungeprofilundersøgelsen 2016, www.sspodense.dk > 'Publikationer'. Ungeprofilundersøgelsen i sin nuværende form blev gennemført som pilotprojekt i 2015. I 2016 gik Odense Kommune, herunder SSP Odense, sammen med Komiteen for Sundhedsoplysning, Socialstyrelsen, Det Kriminalpræventive Råd, Københavns Universitet, Aarhus Universitet og flere andre, og nu er Ungeprofilundersøgelsen en landsdækkende undersøgelse. Ungeprofilundersøgelsen 2016 (www.sspodense.dk > 'Publikationer') er derfor den første sammenlignelige undersøgelse, og udgør dermed benchmark

Antallet af sigtelser i Odense opgøres årligt og viser antallet af sigtelser for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven. Nedenfor vises tallene for hhv. 2014 og 2016. Der sammenlignes ikke med opgørelsen for 2015, da opgørelsesmetoden adskiller sig, hvorfor der ikke kan sammenlignes direkte.

Tabel 2 – Sigtelser af børn og unge i Odense 2014 og 2016

Alder	Lov om euforiserende stoffer		Straffelov		Våbenloven		I alt	
	2014	2016	2014	2016	2014	2016	2014	2016
0 - 14	2	4	158	146	5	3	165	153
15	9	0	81	97	3	3	93	100
16	16	8	110	97	5	9	131	114
17	38	23	165	106	7	16	210	145
18	53	35	177	97	6	9	236	141
19 -24	278	268	641	611	45	88	964	967
I alt	396	338	1332	1154	71	128	1799	1620

Sigtede i Odense Kommune opgjort af Fyns Politi for perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014 hhv. 1. januar 2016 til 31. december 2016.

Set over en årrække har kriminalitetsudviklingen i Vollsmose udviklet sig i negativ retning på en måde, der tegner en bekymrende tendens, hvilket fremgår af tabel 3 nedenfor.

Tabel 3 – Sigtelser af børn og unge i Vollsmose 2012 og 2016

Alder	Lov om euforiserende stoffer		Straffelov		Våbenloven		I alt	
	2012	2016	2012	2016	2012	2016	2012	2016
0 - 14	0	1	25	87	1	1	26	89
15	0	0	45	44	5	0	50	44
16	1	2	39	44	2	7	42	53
17	5	3	35	35	2	6	42	44
18	5	12	23	30	4	5	32	47
19 -24	41	63	112	107	17	32	170	202
I alt	52	81	279	347	31	51	362	479

Sigtede i Odense Kommune opgjort af Fyns Politi for perioden 1. januar 2012 til 31. december 2012 hhv. 1. januar 2016 til 31. december 2016.

Tendenserne kan ikke umiddelbart forklares med én ting – dog er det oplagt, at problemfeltet i Vollsmose er særlig komplekst. Det er herunder et vilkår for bydelen, at der findes mange aktører, der i nogen udstrækning vurderes at kunne styrke den tværfaglige og sektorielte koordinering.

Det er således også SSP Odenses vurdering, at der skal igangsættes en drøftelse af den negative kriminalitetsudvikling – på tværs af de forskellige fagområder inden for både det kriminalitetsforebyggende område og myndighedsområdet. Problematikken er på den baggrund dagsordenssat til en faglig drøftelse i forretningsudvalget primo 2018.

På trods af det almindelige fald i ungdomskriminaliteten i de øvrige bydele ved vi fra SSP Odenses arbejde, at der er kriminalitetsformer i Odense Kommune såvel som på landsplan, hvor der opleves en bekymrende udvikling – denne udvikling vedrører både kendte og nye kriminalitetsformer (se uddybning nedenfor). Dette bekræftes blandt andet af politiets nationale strategiske analyse 2017¹². Udviklingen har også relevans for udviklingen i ungdomskriminaliteten i Odense.

SSP Odense har på baggrund af bevægelsen i risikobilledet tilrettet sit fokus i effektledelsen, hvilket indebærer en udvikling af de nødvendige kriminalpræventive indsatser. Fire konkrete udviklingsområder er:

- Udvikling og tendens inden for IT-kriminalitet
- Udvikling og tendens omkring problemskabende ungegrupperinger
- Udvikling og tendens omkring rusmidler og herunder særlig hash
- Udvikling og tendens omkring radikaliserings og ekstremisme

¹² Rigspolitiet; *National Strategisk Analyse*, 2017

4.2. Udviklingsområde 1: Udvikling og tendens inden for IT-kriminalitet

IT-kriminaliteten har været støt stigende de seneste år – der ses blandt andet en stigning i sager med berigelseskriminalitet, trusler og seksualforbrydelser via nettet og digitale medier. IT-kriminaliteten er kompleks, hvilket blandt andet kommer til udtryk ved, at offer og gerningsmand oftest ikke befinder sig fysisk det samme sted i modsætning til de 'klassiske' kriminalitetsformer. Samtidig ses det, at almindelige borgere – der normalt ikke ses i kriminalitetsstatistikkerne – bliver mere sårbare over for kriminalitet i kraft af den øgede digitalisering.

Tabel 4 – National opgørelse over sigtelser inden for IT-kriminalitet 2009 til 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Berigelseskriminalitet	649	915	1.468	1.534	2.208	3.352	5.604	7.658
Trusler	65	105	85	94	105	169	229	320
Seksuallforbrydelser	25	38	48	56	84	147	189	201

Kilde: POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017. Anmeldelser er fremsøgt ved at søge på specifikke ord i sagens resumé, som indikerer, at der er anvendt IT. Listen over de anvendte søgeord fremgår af metoderapporten. Den samlede opgørelse dækker over alle sager i alle aldersgrupper i hele Danmark.

Analyse – hvorfor ser vi denne tendens?

Det er SSP Odenses faglige vurdering, at en del af den fysiske risikoadfærd er flyttet ind på de digitale platforme, hvor den er en del af et stort og uoplyst risikoområde. Det er tillige vurderingen, at en del af den uoplyste risikoadfærd ville blive betragtet som straf-
felovsovertrædelser, hvis de blev anmeldt.

Den voksne generation opfatter i almindelighed den virtuelle verden som noget, der er adskilt fra den fysiske verden. Fakta er dog, at den nuværende generation af unge er den første generation af 'digitalt indfødte'¹³, der er opvokset med de sociale medier som en naturlig del af deres verden. Det betyder blandt andet, at den digitale verden for dem er mindst lige så virkelig som den verden, den voksne generation kalder virkelighed.

Det er SSP Odenses faglige vurdering, at sager, hvor unge bryder loven i den virtuelle verden, skyldes en blanding af uvidenhed om lovgivningen tæt fulgt af en vakkende moralsk og dannelsesmæssig robusthed. Der er sket et normskred, hvor adfærd, der ikke var blevet accepteret i den 'virkelige' verden, er mere acceptabel i den virtuelle verden. Og netop her kommer det uoplyste risikoområde i spil, da børns og unges viden om love, normer og dannelse skal udvikles i spejlbilledet af ansvarlige voksnes adfærd.

4.3. Udvikling og tendens omkring problemskabende ungegrupperinger

Problemskabende ungegrupperinger og herunder fødekæden til banderne er et stigende problem. Det er politiets vurdering, at konfliktniveauet i rocker- og bandemiljøet er stigende, og at miljøet er præget af stor uforudsigelighed. Dette ses også i Odense Kommune, hvor der fortsat ses stor aktivitet i mobilisering og rekruttering hos banderne. Denne aktivitet målrettes primært identitets- og ressourcsevage unge.

Af Justitsministeriets forskningskontors seneste rapport om flowet i rocker-/bandemiljøerne¹⁴ fremgår det blandt andet, at der i 2016 er set en stigning i antallet af unge, der rekrutteres til banderne. Det oplyses desuden, at alderen for dem, der tilgår banderne, er yngre end dem, der tilgår rockergrupperingerne. Gennemsnitsalderen for medlemmer til Black Army er 22,7 år. Disse tal dækker dog alene unge registreret i Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED). Derudover findes der i Odense en række unge, der udgør fødekæden til banderne, de såkaldte problemskabende ungegrupperinger – og de er ikke omfattet af disse tal.

Tabel 5 – Oversigt over unikke personer med bandebekymring 2014 og 2016

	2014 ¹⁵	2016
Antal unikke personer tematiseret i SSP Odense med en bandebekymring*	241**	263

* Dette tal omfatter den mulige fødekæde til banderne

** Opgørelsen omfatter ikke de første 10 uger af året

Analyse – hvorfor ser vi denne tendens?

Der kan være mange årsager til, at unge opsøger eller indgår i problemskabende ungegrupperinger. For nogle unge kan det handle om spænding, for andre kan det handle om at få adgang til materielle goder, og for andre igen kan det være en konsekvens af mistrivsel. Fakta er samtidig, at den kriminalitet, vi ser blandt nutidens unge, har fået en større social slagside. Det kan blandt andet læses i statistikkerne, hvor man kan se, at antallet af sigtelser ikke falder i samme takt som antallet af sigtede.

I Odense ser vi en gruppe belastede unge, der indgår i banderne, eller som er i fødekæden til banderne. De lever på mange måder

¹³ Lepofsky, Alan: *The Future of Work on Digitally Proficient Teams*, Constellation Research, 2016

¹⁴ RIBE, M.Ø.: *Flowet i rocker-/bandemiljøerne*. Justitsministeriets Forskningskontor, 2016

¹⁵ Hvis antallet af bekymringer estimeres for hele året, vil der være 298 unikke personer i 2014 på bandebekymringslisten. Der vil på den baggrund være tale om et fald i antallet af bekymringer fra 2014 til 2016. Dette er dog ikke relevant i forhold til den overordnede vurdering af en øget bandebekymring i Odense, da denne bygger på flere parametre end PED-registreringerne alene.

en 'normløs' tilværelse, hvor de i høj grad spejler sig i hinandens adfærd og i stigende grad lægger afstand til det omgivende, 'normale' samfund. Der er tale om en blanding af pull- og pushfaktorer, hvor der foruden grupperingernes tiltrækning opleves en pushfaktor, idet samfundet i stigende grad lægger afstand til de unge, der tiltrækkes til banderne – som samtidig er nogle af dem, der har allermost brug for samfundets hjælp.

Det er SSP Odenses vurdering, at mange medarbejdere ikke har de nødvendige værktøjer og kompetencer til at arbejde med den målgruppe, hvortil der er hæftet bandebekymringer, da den ofte opleves voldsom og udadreagerende. Mange af de meget belastede unge søges rummet og håndteret i de almene tilbud eller i let specialiserede tilbud, hvilket ikke vurderes reelt muligt. Dette underbygges af det faktum, at stort set alle bandemedlemmer igennem deres opvækst har været i kontakt med kommunen, gade- eller medarbejdere eller sociale projekter, før de havner i banderne. Det betyder, at der er noget i indsatsen over for netop denne målgruppe, der ikke virker.

Det er SSP Odenses vurdering, at en af årsagerne er manglende eller svage, tidlige indsatser over for en del af målgruppen. De udsatte børn i denne målgruppe når derfor at blive til stærkt belastede unge, der med en udadreagerende adfærd opleves meget vanskelig eller umulig at håndtere for de fagprofessionelle i skoler, ungdomsskoler, ungdomsuddannelser mv.

4.4. Udvikling og tendens omkring rusmidler og herunder særlig hash

Misbrug af rusmidler og forbruget af hash blandt unge i Odense er en stor udfordring. Og udfordringen synes større, da mange unge selv oplyser, at de ikke anser hash for at være et problem¹⁶. Hash er imidlertid et problem. Undersøgelser viser f.eks. en stigning i hashrelaterede problemer hos særligt de udsatte unge, der eksempelvis har vanskeligt ved at gennemføre en ungdomsuddannelse eller fastholde sig i beskæftigelse. Dette understøttes af forskning – blandt andet anslås det i en rapport om hash som pædagogisk problem¹⁷, at fem til ti procent af danske unge ryger hash i et omfang, der reducerer deres uddannelsesmuligheder og -resultater. Rapporten anslår ligeledes, at hashrygning er en medvirkende eller direkte udslagsgivende årsag til halvdelen af de bortvisninger, der sker fra ungdomsuddannelserne.

I tabel 6 nedenfor fremgår tre udvalgte parametre fra Ungeprofilundersøgelsen 2016, der vil blive brugt som benchmark for udviklingen på hashområdet i de kommende år.

Tabel 6 – Udvalgte resultater fra Ungeprofilundersøgelsen 2016 vedrørende hash

Ungeprofilundersøgelsen ¹⁸	2016
Røget hash inden for de sidste 30 dage	11 %
Procent af unge, der ikke bifalder hashrygning, men samtidig siger, at det må være op til den enkelte. (Blandt unge, der ikke selv har prøvet at ryge hash)	63 %
Procent af unge, der ikke bifalder hashrygning, men samtidig siger, at det må være op til den enkelte. (Blandt unge, der har prøvet at ryge hash)	45 %

Analyse – hvorfor ser vi denne tendens?

Om end hash er ulovligt, så er det et vilkår, at emnet er del af en meget aktiv og omfattende samfundsdialog – også i medierne. Det er SSP Odenses vurdering, at en af konsekvenserne af den debat er, at det er svært for unge at forstå, at hash er et problem, herunder i relation til misbrug. Dette understøttes af mere eller mindre professionelle kampagner på sociale medier og lignende, der beskriver hash som et naturligt produkt, der er langt sundere end eksempelvis alkohol.

Det er dog SSP Odenses vurdering, at man ikke kan argumentere for, at hashrygning hos unge er sundt, og da slet ikke med begrundelse i, at det er mindre usundt end noget andet – eksempelvis alkohol. Fakta er, at uanset om enkeltpersoner oplever positive effekter af indholdsstofferne i hash, så er hash et vanedannende, farligt, euforiserende og ulovligt stof, der skaber misbrugere. Fokus på forebyggelse af hash i Odense har således et samfundsmæssigt og et menneskeligt perspektiv, som har betydning for både en sundheds- og en kriminalitetsforebyggende dagsorden, hvilket indsatserne afspejler.

4.5. Udvikling og tendens omkring radikaliserings- og ekstremisme

Den aktuelle radikaliseringsbekymring, der ses nationalt og internationalt, påvirker også Odense. Om end vi i Odense har haft færre radikaliseringsbekymringer – eksempelvis med unge, der er udrejst til konflikten i Syrien og Irak – end det ses i andre storbyer, så ses der også en stigning i antallet af bekymringer i Odense. Dette betyder blandt andet, at behovet for risikohåndtering og et beredskab er nødvendigt.

- I 2015 oprettede Fyns Politi ca. 70 kriminalpræventive undersøgelser, der blev koordineret med Odense Kommune. I perioden blev der afholdt to bekymrings/konfrontationssamtaler af politiet/PET
- I 2016 oprettede Fyns Politi ca. 80 kriminalpræventive undersøgelser, der blev koordineret med Odense Kommune. I perioden blev der afholdt syv bekymrings/konfrontationssamtaler af politiet/PET

¹⁶ Ungeprofilundersøgelsen 2016, side 69 ff. (www-sspodense.dk > 'Publikationer')

¹⁷ Simonsen B. (2014). *Hash som pædagogisk problem*. www.forum100.dk

¹⁸ Ungeprofilundersøgelsen 2016, side 72 ff. (www-sspodense.dk > 'Publikationer')

- Mentor og forældrecoachprogrammet under SSP Odense har aktuelt fem mentorforløb og pt. ingen forældrecoachforløb

Analyse – hvorfor ser vi denne tendens?

Radikalisering og ekstremisme kan ikke afgrænses. Der ses bekymringer fra mange lokalområder, befolkningsgrupper, uddannelsesbaggrunde og kulturelle baggrunde mv. Det er derfor afgørende at understrege, at forebyggelse af radikalisering og ekstremisme er et internationalt og nationalt anliggende såvel som en bydækkende og lokal opgave.

Det er erfaringen fra indsatsen, herunder fra SSP Odenses korps af mentor- og forældrecoaches, at mange borgere, der er radikaliseringsbekymrende, er ressourcetsvage og/eller har identitetsproblemer. Der fokuseres generelt meget på islamistisk radikalisering og herunder også på integrationsindsatsen. Dog er det SSP Odenses vurdering, at det også er afgørende at have fokus på andre områder, herunder eksempelvis på de radikale kræfter på højrefløjen.

Erfaringerne viser blandt andet, at de radikale kræfter på højrefløjen og de islamistiske radikale i høj grad føder hinandens ekstremistiske og radikale holdninger. Der ses således en effekt, hvor eksempelvis terrorangreb i Europa, begået af sympatisører af Islamisk Stat, umiddelbart skaber en reaktion på den radikaliserede side af højrefløjen.

5. Fokusområder, indsatser og aktiviteter

Vi præsenterer i det følgende afsnit en række udvalgte indsatser, som repræsenterer det, der særligt har kendetegnet arbejdet i 2016 og 2017 samt udvalgte indsatser, som vi i SSP Odense har oplevet som særligt udfordrende, og som derved har betydning for prioriteringen af ressourcer fremover.

Ved siden af de fremhævede indsatser arbejder SSP Odense naturligvis med en lang række øvrige tiltag, hvor blandt andet det koordinerende arbejde på tværs af de fire fokusområder fylder meget. Dette koordinerende arbejde finder bl.a. sted i regi af Koordinatorplatformen, på AVA-koordinationen, i netværket Den Inkluderende By, i de 15 SSP-lokalbestyrelser og i UKS-netværket.

Indsatsbeskrivelserne skal læses som svar på, hvordan vi i SSP Odense adresserer de udfordringer, som er skitseret i afsnit 4 ovenfor. Yderligere har vi i afsnittet foretaget en vurdering af dels fremdrift i indsatserne, dels i hvilken grad indsatserne vurderes at indfri ambitioner og effektmål for 2016/2017.

Forklaringssnøgle til trafiklys - fremdrift

FARVE	FORKLARING
GRØN	God fremdrift
GUL	Kræver særlig opmærksomhed
RØD	Kritisk. Indsatsen er alvorligt forsinket eller gået i stå.
BLANK	Indsatsen er ikke sat i gang endnu, hvilket er i overensstemmelse med planen

Forklaringssnøgle til trafiklys – resultat

FARVE	FORKLARING
GRØN	De umiddelbare resultater er positive, og det antages, at indsatsen har den ønskede effekt og dermed understøtter opnåelsen af byrådets effektmål
GUL	Der kan ikke umiddelbart måles positive resultater på de parametre, der måles på. Det vurderes, at indsatsen skal fortsætte, således at datagrundlaget styrkes.
RØD	Der kan ikke identificeres positive resultater af indsatsen på de parametre, der måles på
BLANK	Det er for tidligt at måle på indsatsens resultater, da den endnu ikke eller kun lige er sat i gang.

Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler

Aktive rusmiddelpolitikker

Misbrug af rusmidler er tæt forbundet til kriminalitet og mistriksel og herunder frafald fra uddannelse og beskæftigelse. I denne sammenhæng omfatter rusmidler såvel lovlige (f.eks. alkohol) som ulovlige (f.eks. hash). Et effektivt værktøj til at arbejde med forebyggelse af problematisk rusmiddeladfærd er aktive rusmiddelpolitikker.

For grundskolerne har SSP Odense arbejdet med oprettelse af disse, mens Unge & Rusmidler under Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har arbejdet med aktive rusmiddelpolitikker på ungdomsuddannelserne.

Indsats og fremdrift

- Alle kommunale skoler har i dag en rusmiddelpolitik.
- 79 % af alle kommunale skoler kan ultimo 2016 præsentere en aktiv rusmiddelpolitik.
- 21 % var ved udgangen af 2016 i gang med udarbejdelse af en aktiv rusmiddelpolitik.

Resultatet beskrives som gult, da ikke alle kommunale skoler ved udgangen af 2016 havde udformet aktive rusmiddelpolitikker. Fremdriften vurderes som grøn, da alle kommunale skoler melder, at de er i proces med opgaven.

Resultat

Fremdrift

Kompetenceudvikling af det professionelle netværk

Arbejdet med rusmiddelforebyggelse kræver kompetenceudvikling af det professionelle netværk. I SSP Odense foregår dette via konceptet 'Det Robuste Børne- og Ungeliv'¹⁹, der arbejder med forskellige psykologiske perspektiver i individ- og gruppearbejdet med børn og unge. Der arbejdes desuden med fagspecifikke temamøder.

I 2016 pågik der følgende kompetenceudvikling, herunder inden for emnet 'rusmidler':

- Opkvalificering af fire medarbejderhold i 'Det Robuste Børne- og Ungeliv'
- To temadage afholdt for fagfolk i regi af 'Happy in all shapes' med fokus på doping og dopingmidler
- Fire fyraftensmøder i regi af 'Happy in all shapes' med fokus på trivsel og kropsidealer
- To uddannelsesforløb gennemført på videregående uddannelser med fokus på at gøre unge robuste over for risikoadfærd, der på sigt kan føre til kriminalitet

Indsats og fremdrift

Som følge af evalueringen af kurser i 2016 vurderes resultatet for at være grøn. (skala 5-1, hvor 5 er bedst):

- Helhedsvurdering; 4,8
- Relevans; 4,7
- Klædt på til at bruge oplæggets indhold; 4
- Oplægget anvendt i praksis og den reelle, positive effekt heraf; 4,6
- Egen mulighed for at anvende indholdet i praksis; 4,2

I henhold til handleplanerne (jf. afsnit 6.3) for området rusmidler, herunder i forhold til hash, vurderes fremdriften som værende grøn.

Resultat

Fremdrift

Ungeprofilundersøgelsen

Ungeprofilundersøgelsen i sin nuværende form blev gennemført som pilotprojekt i 2015. I 2016 gik Odense Kommune, herunder SSP Odense som bidrog med midler og medarbejdertimer, sammen med Sekretariatet for Skolesundhed i Komiteen for Sundhedsoplysning, Socialstyrelsen, Det Kriminalpræventive Råd, Københavns Universitet, Aarhus Universitet og flere andre, og nu er Ungeprofilundersøgelsen en landsdækkende undersøgelse og en del af Skolesundhed.dk.

Formålet med undersøgelsen er at give et datadrevet overblik over den selvoplyste risikoadfærd blandt unge i aldersgruppen 16 til 24 år, der går på en ungdomsuddannelse i Odense Kommune. Ungeprofilundersøgelsen 2016 blev offentliggjort februar 2017 i Odense.

¹⁹ Personalet er blevet kvalificeret i 'Det Robuste Børne- og Ungeliv', der er et undervisningskoncept med et kriminalitetsforebyggende sigte. Forældreoplæg er en del af konceptet. 'Det Robuste Børne- og Ungeliv' er udviklet af SSP Odense i tæt samarbejde med Jan Tønnesvang, Århus Universitet

Indsats og fremdrift	
<p>Ungeprofilundersøgelsen 2016 er gennemført i samarbejde med ungdomsuddannelserne i Odense og har en svarprocent på 68 %, hvormed undersøgelsens resultat kan betragtes som et validt billede af målgruppe²⁰ (68 % svarer til 5.374 besvarelser ud af en samlet population på 7.849). Der var ikke sat et succeskriterie for antal besvarelser, men ud fra et undersøgelsesteknisk perspektiv er besvarelsesprocenten god, hvorfor resultatet er grønt.</p>	Resultat
<p>Ungeprofilundersøgelsen for 2017 løber frem til medio november 2017, hvorefter datagrundlaget vil indgå i det kriminalpræventive arbejde i SSP Odense. Data skal herunder danne grundlag for en sammenligning med 2016. Fremdriften er grøn.</p>	Fremdrift
Flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger	
Specifikke forebyggelsesindsatser	
<p>I de specifikke forebyggelsesindsatser er der fokus på de dynamikker og bagvedliggende årsager, der er medvirkende til, at problemskabende ungegrupperinger opstår. Der fokuseres i indsatserne på analyser og mulige handlinger på tværs af det professionelle netværk, der skal medvirke til, at ungegrupperingerne opløses eller ændrer sine negative aktiviteter.</p> <p>Erfaringen fra arbejdet med de specifikke forebyggelsesindsatser viser på kort sigt, at de primært forebygger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hærværk • Rusmiddelproblemer • Utryghedsskabende adfærd <p>På længere sigt viser erfaringerne, at de specifikke forebyggelsesindsatser hjælper med at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at reducere kriminalitet og anden risikoadfærd blandt børn og unge • at styrke oplevelsen af formål, mestring og selvbestemmelse i forbindelse med forebyggelsesarbejdet i SSP-organisationen • at udvikle en højere grad af fælles mål, fælles viden og gensidig respekt på tværs af SSP-samarbejdet <p>I 2016 er antallet af specifikke forebyggelsesindsatser reduceret med over 50 % i forhold til antallet i 2015. Nedgangen i antallet af indsatser skyldes blandt andet en reorganisering af måden at arbejde med ungegrupperinger på. I dag er hver specifik forebyggelsesindsats kendetegnet ved en større kompleksitet som følge af, at vi i dag i højere grad arbejder på tværs af lokalområder som svar på børns og unges bevægemønstre i byen. Det betyder, at vi betragter gruppens bevægelighed frem for at betragte lokalområdernes afgrænsninger.</p>	
Indsats og fremdrift	
<p>Af de 21 specifikke forebyggelsesindsatser er otte indsatser pr. 31.12.2016 uafsluttede. Af de resterende 15 indsatser var det målsætningen, at seks af dem skulle effektevalueres²¹. Dette mål er opnået. Effektevalueringen af de seks indsatser viser virkningen af de specifikke forebyggelsesindsatser på fire parametre – scoret på en skala fra 1-5, hvor 5 er bedst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad opleves det, at grupperingen føler positiv effekt af indsatsen? 3,5 • I hvilken grad har grupperingens fremtoning ændret sig positivt? 4,3 • I hvilken grad har indsatsen haft positiv effekt på grupperingens samfundsadfærd? 4,3 • I hvilken grad har grupperingens kultur ændret sig? 3,3 <p>Med udgangspunkt i årsagerne til oprettelse af de specifikke indsatser, der er effektevalueret, er det vurderingen, at den opnåede bevægelse i problematikkerne i høj grad har været positiv. Sammenholdt med tidligere evalueringer af de specifikke forebyggelsesindsatser – herunder evalueringen af SSP Odense foretaget af LG Insight – er det vurderingen at resultat er grønt.</p> <p>Erfaringerne med de specifikke forebyggelsesindsatser viser samtidig, at de forskellige fagområder over årene har opbygget en stor erfaring med samarbejdsformen. Det vurderes på den baggrund, at fremdriften er grøn.</p>	Resultat
	Fremdrift

²⁰Ungeprofilundersøgelsen 2016, side 19 ff. (www.sspodense.dk > 'Publikationer')

²¹Kravet om effektevaluering gælder kun indsatser iværksat efter 1.5.2016.

Strategi og analyse

Problemskabende ungegrupperinger og herunder fødekæden til banderne er et stigende problem. Det er politiets vurdering, at konfliktniveauet i rocker- og bandemiljøet er stigende, og at miljøet er præget af stor uforudsigelighed. Dette ses også i Odense Kommune, hvor der fortsat ses stor aktivitet i mobilisering og rekruttering hos banderne. Denne aktivitet målrettes primært identitets- og ressourcsevage unge.

Der er i 2016 og 2017 igangsat flere initiativer, der skal forebygge at børn og unge ender i fødekæden til banderne. På et analytisk og systematisk niveau kan særligt to initiativer i samarbejde med Socialstyrelsen trækkes frem:

i) SSP Odense har sammen med Socialstyrelsen samarbejdet om udviklingen af et strategisk analyseværktøj, der skal hjælpe med at udfinde særlige risikoområder, herunder i forhold til fødekædeproblematikken. Arbejdet er fortsat i proces og ventes afsluttet primo 2018.

ii) SSP Odense er sammen med Socialstyrelsen indgået i et udviklingsarbejde med Familie og Velfærd og Center for Familier og Unge om udarbejdelse af en handlingsplan til forebyggelse af bandedannelse. Arbejdet forventes færdig i første kvartal af 2018.

Indsats og fremdrift

Resultatet af indsatsen kan endnu ikke evalueres, hvorfor den er blank. Fremdriften vurderes grøn.

Resultat

Fremdrift

Flere børn og unge udviser positivt og dannet netadfærd på de digitale platforme

Forældreinddragelse og forældreuddannelse

SSP Odense har størst kontaktflade med forældre via forældreoplæg, der primært afvikles i skolen. Den somaliske kvindeforening SAHAN er dog også et eksempel på forældreinddragelse og -uddannelse, der skal medvirke til at styrke robustheden i civilsamfundet.

Forebyggelsen af digital risikoadfærd varetages som del af de almindelige forældreoplæg, ligesom der afholdes specifikke oplæg om digital risikoadfærd.

- SSP Odense har via konsulenter eller via kvalificeret personale²² i 2016 forestået 61 forældreoplæg på grundskoler. Vurderingen er, at lige under 2.600 forældre har deltaget.
- 12 kommuneskoler har ikke afholdt oplæg for forældre i 2016.
- Der er afholdt en dagskonference om digital risikoadfærd for 156 fagprofessionelle, der efterfølgende er fulgt op af fire fyraftensmøder.
- SSP Odense har udarbejdet ti parametre for arbejdet med digital risikoadfærd, der er aktuelt implementeres i det forebyggende arbejde sammen med borgmesterforvaltningens specialkonsulent, der overordnet har ansvaret for kommunens arbejde med digital risikoadfærd.

Resultat

Fremdrift

²² Personalet er blevet kvalificeret i 'Det Robuste Børne- og Ungeliv', der er et undervisningskoncept med et kriminalitetsforebyggende sigte. Forældreoplæg er en del af konceptet. 'Det Robuste Børne- og Ungeliv' er udviklet af SSP Odense i tæt samarbejde med Jan Tønnesvang, Århus Universitet

Flere børn og unge er kriminalitetsfri	
Individuelle forebyggelsesindsatser	
Siden reorganiseringen af SSP Odense har det været et ønske, at SSP Odense på det specialiserede kriminalpræventive område skulle kunne hjælpe skoler, ungdomsuddannelser og lignende med indsatser på individniveau. Dette er sket i enkelte sager i 2016, men fra februar 2017 er der bevilliget midler til en egentlig fokusering på individindsatser i SSP Odense.	
Indsats og fremdrift	
Der er igangsat 43 individuelle forebyggelsesindsatser i 2016. Der er ikke effektmålt systematisk på indsatserne. Derfor er resultat-markeringen for 2016 hvid. Det bør dog bemærkes, at tilbagemeldinger fra de samarbejdende parter i alment systemet er, at de gennemførte individuelle forebyggelsesindsatser har været virkningsfulde.	Resultat
I forbindelse med aktivitetsudvidelsen i SSP Odense i februar 2017 er der implementeret et standardiseret redskab, der kan bruges i relation til forebyggelse og håndtering af ungdomskriminalitet. Systemet hedder YLS-CMI (Youth Level of Service - Case Management Inventory). Det anvendes af SSP Odense til at vurdere risiko-, behovs- og responsivitetfaktorer hos kriminelle og kriminalitetstruede unge, ligesom det anvendes til at udarbejde en behandlingsplan for den unge. Systemet vil fra 2017 og frem medvirke til indsamling af et dataoverblik over effekten for individerne.	Fremdrift
Med henvisning til implementeringen af indsatsen og datasystemet vurderes fremdriften grøn.	
Radikalisering og ekstremisme	
Den aktuelle radikaliseringsbekymring i Danmark er alvorlig. Om end vi i Odense har haft færre radikaliseringsbekymringer, eksempelvis med unge, der er udrejst til konflikten i Syrien og Irak, end det ses i andre storbyer, så ses der også en stigning i antallet af bekymringer i Odense. Dette betyder blandt andet, at behovet for risikohåndtering og et dagligt beredskab er nødvendigt.	
Indsats og fremdrift	
<ul style="list-style-type: none"> • I 2016 oprettede Fyns Politi ca. 80 kriminalpræventive undersøgelser, der blev koordineret med Odense Kommune. I perioden blev der afholdt syv bekymrings/konfrontationssamtaler af politiet/PET • Mentor og forældrecoachprogrammet under SSP Odense har aktuelt fem mentorforløb og pt. ingen forældrecoachforløb • Alle henvendelser om radikaliseringsbekymringer til Odense Kommune er behandlet inden for 24 timer • Der er afholdt 50 oplæg om radikalisering og ekstremisme 	Resultat
Om end alle indsatser håndteres hurtigt og professionelt har det vist sig, at vi på tværs af fagområderne i Odense Kommune har en dårlig registreringspraksis af radikaliseringsbekymringer og arbejdet med disse. Samtidig med dette er kommunens handlingsplan til forebyggelse af radikalisering ikke tilfredsstillende opdateret, hvorfor Odense Kommune aktuelt er i gang med en revidering af handlingsplanen og registreringspraksis.	Fremdrift
Resultatet for området defineres således som gul, mens fremdriften defineres som grøn.	

6 Fremtiden

Med baggrund i bevægelsen i risikobilledet har SSP Odense tilrettet sit fokus i effektledelsen. Det afspejler sig i de forskellige indsatser SSP Odense har i sin værktøjskasse. I forhold til de fire fokusområder (IT-kriminalitet, problemskabende ungegrupperinger, rusmidler samt radikalisering og ekstremisme), der nævnes i afsnit 4 vedr. tendenser, arbejder vi fremadrettet målrettet med følgende handlemuligheder og indsatser:

6.1. Handlemuligheder og indsatser i anledning af udvikling og tendens inden for IT-kriminalitet

Mange forældre og professionelle voksne omkring unge har en naturlig interesse for den unges hverdag, og det falder naturligt at spørge ind til den. Men ofte er det ikke med i overvejelserne, at de unge har et digitalt liv, som man også bør spørge til – på lige fod som man gør til livet i fritidsklubben, i skolegården mv.

Det skal forandres, hvorfor SSP Odense – med udgangspunkt i grundlæggende forskning i forebyggelse af risikoadfærd – gennem forebyggelsesoplæg over for forældre og elever arbejder med tydelighed, grænsesætning – og det at korrigere, når problemskabende adfærd opdages. Udgangspunktet bliver da, at voksne skal være medskabere af dannelse og god adfærd – også online.

Konkret tilbyder SSP Odense fra 1. januar 2018:

- Forebyggelsesoplæg i overgangen fra dagtilbud til indskoling, på mellemtrinnet og i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser
- Kvalificering af fagprofessionelle i skoler, ungdomsskoler og dagtilbud mv. i konceptet, der hedder 'Det Robuste Børne- og Ungeliv' (jf. afsnit 5, 'Kompetenceudvikling af det professionelle netværk').
- Specifikke forebyggelsesindsatser i skoler, lokalområder mv., hvor der er identificeret et konkret problem
- Individuelle forebyggelsesindsatser, hvor individer er identificeret med en overtrædelse af lovgivningen eller har udvist bekymrende adfærd, der på sigt kan føre til overtrædelse af lovgivningen

6.2. Handlemuligheder og indsatser i anledning af udvikling og tendens omkring problemskabende ungegrupperinger

Det er SSP Odenses vurdering, at der er behov for medarbejdere med kompetencer og råderum, der ved, hvad det er for en adfærd, de vil ændre, og ved, i hvilken kontekst det skal gøres. Der er brug for tydelighed og personale, der kan styre, hvilken adfærd målgruppen af børn og unge skal lære.

I budgetforliget 2018 har SSP Odense sammen med Ungdomscentrene under UngOdense fået fire millioner kroner over de næste to år (dvs. to millioner i hvert af årene 2018 og 2019), der skal bruges forebyggende over for banderelaterede fødekædeproblematikker. Det er vurderingen, at indsatsen over de kommende år skal afsøge nye og mere direkte handlinger, der ikke findes i dag. Følgende kunne eksempelvis komme i spil:

- Rekruttering af et team af højt specialiserede medarbejdere, der målretter deres indsats mod identificerede problemskabende børn og unge, der er i fødekæden til banderne
- Forskningen viser, at kortvarige forløb og forløb med sporadisk kontakt har dårlige langtidseffekter. Der vil på den baggrund – og med erfaring i tidligere velafprøvede og effektfulde indsatser i SSP-regi – kunne igangsættes indsatser med en varighed på 12 til 15 måneder
- Indsatser, der iværksættes så tidligt som muligt i forhold til alder såvel som tid
- Indsatser, der målretter sig individerne og deres netværk, herunder forældre, byggende på faste kontraktlignende aftaler om adfærd og målsætninger i forhold til skole, uddannelse, job og fritid
- Kompetenceudvikling til medarbejdere på området.

Udviklingen af indsatsen vil ske i løbet af efteråret 2017 med udmøntning fra 1. januar 2018. Der er samtidig med dette indgået en aftale med Socialstyrelsen om et rådgivningsforløb, der skal føre til udarbejdelse af en ny handlingsplan, der skal understøtte arbejdet med at stoppe fødekæden til banderne. Den nye styrkede handlingsplan vil ligge klar primo 2018.

6.3. Handlemuligheder og indsatser i anledning af udvikling og tendens omkring rusmidler og herunder særlig hash

Indsatserne er forankret i et tæt samarbejde mellem de forskellige aktører i Odense Kommune og i samarbejde med blandt andet ungdomsuddannelser og Fyns Politi. Indsatserne i grundskolen varetages primært af SSP Odense, mens indsatserne i ungdomsuddannelserne primært varetages af KultuRus i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Der vil blandt andet blive arbejdet med:

- Aktive rusmiddelpolitikker i skoler, institutioner og ungdomsuddannelser
- Forebyggelsesoplæg i klasserne, herunder med et særligt fokus på overgangen fra 9. klasse til ungdomsuddannelse eller uddannelsesforberedende tilbud
- Oplysning, faglig sparring og koordinering i forhold til tilbud om behandling til individer
- Støtte til forældre til unge misbrugende
- Undervisning af uddannelsesstedernes personale
- Specifikke forebyggelsesindsatser i skoler, lokalområder mv., hvor der er identificeret et konkret problem
- Individuelle indsatser, hvor individer er identificeret med en overtrædelse af lovgivningen eller har udvist bekymrende adfærd, der på sigt kan føre til overtrædelse af lovgivningen

6.4. Handlemuligheder og indsatser i anledning af udvikling og tendens omkring radikaliserings og ekstremisme

Bekymringshenvendelser vedrørende radikaliserings og ekstremisme kan komme via mange forskellige kanaler. Der kan eksempelvis komme bekymringer via ungdomsuddannelserne, psykiatrien, den nationale hotline, civilsamfundet og kommune. Alene en kommunal redegørelse over handlemuligheder og indsatser vil derfor ikke give et fyldestgørende billede.

Det er endvidere vigtigt at understrege, at den kommunale rolle i arbejdet med radikaliserings og ekstremisme primært er socialfaglig, hvor det sikkerhedsmæssige ansvar hører under politiet og PET. Det betyder i praksis, at der kan være bekymringer, som kommunen ikke kender til, da de grundet sikkerheds-/efterforskningsmæssige hensyn ikke deles. Af samme årsag kan håndteringen af

de konkrete bekymringer ske udenom det kommunale felt. Der kan derfor findes radikaliserede personer i Odense, som Odense Kommune ikke har kendskab til. I radikaliseringsindsatsen kan følgende indsatser trækkes frem:

- Indsatsen til forebyggelse af radikalisering og ekstremisme sker i tæt samarbejde mellem Odense Kommune, Fyns Politi, kriminalforsorgen, psykiatri, ministerier mv.
- Det tværsektorielle samarbejde er forankret i Infohus Fyn, hvor politiet sidder for bordenden. Samtidig er Odense Kommune repræsenteret med en chef fra myndighedsområdet såvel som en chef for forebyggelsesområdet
- Ved henvendelser om en bekymring om radikalisering er udgangspunktet, at der handles inden for 24 timer. Handleansvaret i forhold til myndighedsansvaret er placeret hos Center for Familier og Unge, der er angivet som hovedindgangen for Odense Kommune
- Der foretages myndighedskoordineret mellem Odense Kommune og Fyns Politi hver tredje uge, hvor de aktuelle bekymringer vedr. radikalisering og ekstremisme drøftes og kvalificeres. Denne koordinering faciliteres af Center for Familier og Unge (CFU).
- Odense Kommune har under SSP Odense et korps af professionelle mentorer og forældrecoaches. Mentorerne varetager kontakten til de individer, der er eller er i risiko for at blive radikaliserede, mens forældrecoaches støtter de familier, hvor et familiemedlem er eller er i risiko for at blive radikaliseret
- Forældre og forældrenetværk er en helt afgørende part i radikaliseringsindsatsen. I den forbindelse har SSP Odense udarbejdet et brugerinddragende uddannelsesforløb, hvor man sammen med de berørte parter udvikler den platform, der skal/kan samarbejdes på
- Odense Kommune er gennem SSP Odense desuden medlem af Nordic Safe Cities, der er et netværk bestående af kommuner, der aktivt arbejder for at sikre tillidsfulde, tolerante og robuste byer, som kan forhindre radikalisering og voldelig ekstremisme

For at styrke Odense Kommunes indsats over for ekstremisme søgte og fik kommunen støtte til udvikling af sin handlingsplan over for ekstremisme, hvilket sker i samarbejde med Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme og Deloitte – og i tæt dialog med Fyns Politi. Den nye styrkede handlingsplan vil ligge klar primo 2018.

6.5. Key Performanc Indicators

Bestyrelsen har i den fremtidige afrapportering for SSP Odense fastsat en række KPI'er for de seks ambitioner nævnt i tidligere afsnit, der hver for sig er indikatorer på udviklingen mod opnåelse af de fire effektmål for det kriminalpræventive arbejde.

Tabel 7 – Ambitioner 2025 med tilhørende Key Performanc Indicators

1. Odense er en hashfri uddannelsesby	98 % af børn og unge oplyser, at de ikke har røget hash inden for de seneste 30 dage
2. Debutalderen for alkohol følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger	98 % af børn og unge under 16 år oplyser, at de ikke har drukket mere end fem genstande (alkohol) ved én lejlighed inden for de sidste 30 dage
3. Børn og unge deler ikke ulovlige billeder og videoer af seksuel karakter	0 % af børn og unge oplyser, at de ulovligt har delt billeder og videoer af seksuel karakter af andre, herunder uden samtykke
4. Niveaue for den digitale kriminalitet, hvor børn og unge er involveret, er ikke højere end den almindelige kriminalitetsudvikling for målgruppen	Kriminalitetsudvikling for digital kriminalitet, hvor børn og unge har begået eller er blevet udsat for dette, følger maksimalt den almindelige kriminalitetsudvikling for målgruppen
5. Børn og unge, der har været tematiseret med en kriminalitetsbekymring, og som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke kriminel adfærd	90 % af de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke kriminel adfærd efter 12 måneder
	Skolefraværet (grundskole) for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats
	Tilknytningen til fritids- og foreningslivet for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats
	Tilknytningen til uddannelse og job (efter grundskole) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats
	Frafaldet fra ungdomsuddannelser (herunder antal frafald pr. individ) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats

6. Børn og unge, der har været tematiseret på politiets bandebekymringsliste, og som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke bekymrende bandeadfærd
75 % af de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats grundet en bandebekymring, udvikler eller fortsætter ikke bekymrende bandeadfærd
Skolefraværet (grundskole) for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats
Tilknytningen til fritids- og foreningslivet for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats
Tilknytningen til uddannelse og job (efter grundskole) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats
Frafaldet fra ungdomsuddannelser (herunder antal frafald pr. individ) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats

6.6. SSP Odenses styringsmæssige principper i arbejdet med effektledeelse, 'Sammen om Kvalitet' og databaseret ledelsesunderstøttelse

Inden for SSP Odenses ramme er der fastsat en række hovedaktiviteter, der arbejdes med. Disse er opbygget under tre kategorier, der er styrende for arbejdet med effektledeelse:

- Forebyggende aktiviteter
- Foregribende aktiviteter
- Indgribende aktiviteter

De tre kategorier rummer en række underliggende indsatser, der alle er rammesat efter udviklingen og tendenserne på det kriminalpræventive område. Der foretages således årligt en prioritering af de forskellige indsatser, ligesom der løbende sker en indsatsanalyse via interne kvalitetssamtaler i SSP Odense og eksterne kvalitetssamtaler, der sker dels på ledelsesniveau med bestyrelse og forretningsudvalg og dels forvaltningsfagligt.

Arbejdet med forebyggelse af ungdomskriminalitet og risikoadfærd er komplekst og kan ikke forudsige, hvilke børn og unge der bliver kriminelle. Det gør arbejdet med systematisk dataopsamling, effektanalyse og kvalitetssamtaler afgørende for, at organisationen løbende kan udvikle sin viden om dét, der virker. Kvalitetssamtalerne bygger således på nøgletal og KPI'erne, der fastsættes strategisk.

Kvalitetssamtalerne er i første omgang en kollektiv mulighed for at skabe refleksioner omkring praksis og resultater. Data giver i den sammenhæng organisationen mulighed for at tale om mål og forventninger, og det er vurderingen, at data bliver meningsfulde for organisationen, når effektledeelse bliver del af en udviklingskultur. Som opfølgning på det kollektive arbejde med data og effekt arbejdes der også med kvalitetssamtaler på individniveau, hvor de enkelte medarbejders ansvarsområder i relation til organisationens målsætninger drøftes og evalueres.

7. Ressourcestyring i SSP Odense

Budgetrammen for SSP Odense består hovedsageligt af et driftsbudget til løn og øvrig drift. Budgettet har ikke tidligere været ud-møntes i forhold til aktivitet, mængder og pris. Budgettet afspejler dog overordnet den besluttede fordeling af personaleressourcer på de enkelte forebyggende aktiviteter, hvilket afspejler de tendenser og den udvikling, der ses på det kriminalpræventive område. Som del af SSP Odenses nye model for effektledeelse arbejdes der med ressourcestyringen efter nedenstående femtrins-model:

5. Strategisk udvikling

Analyse af alternative strategiers konsekvenser, tværgående politisk prioritering

4. Resultatstyring

Målstyring, ledelsesindformation, sammenkædning af ressourcer og kvalitet

3. Aktivitetsstyring

Systematisk sammenkædning mellem økonomi og aktivitet/faglighed. Opgørelse af enhedsomkostninger og produktivitet

2. Budgetopfølgning

Udmønte bevillinger, etablere kontrolprocesser, bevillingsoverholdelse

1. Daglig økonomi-administration

Bilagshåndtering, afstemning mm.

I de fremtidige budgetopfølgninger vil det således fremgå, hvordan der løbende følges op på aktiviteterne, hvortil der er knyttet forbrug. Der er endnu ikke udarbejdet en endelig model, men opbygningen af modellen omkring effektledelse vil give et solidt datagrundlag, hvor løn udkonteres til indsatser, og hvor indsatser opdeles i de tre niveauer, forebyggende, foregribende og indgribende (jf. afsnit 6.6). Frem til årsskiftet 2017/2018 vil der pågå en proces, hvor formen for aktivitetsstyringen kædes sammen med budgetopfølgningerne, og den endelige model vil efter planen være fuldt implementeret i 2018.

8. Afrapporteringer fremover

Jf. afsnit 2 har Odense Kommune – som led i den sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet – forpligtet sig til årligt at gøre status over resultater og tendenser på det kriminalpræventive område til Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Økonomiudvalget. Det er SSP Odenses opgave at udarbejde dén årlige status.

Jf. afsnit 3.2. vil der, som led i bestyrelsens ønskede transformation af effektledelsen i SSP Odense, fremadrettet blive afrapporteret på de fire effektmål. Dette vil jf. afsnit 6.5. ske gennem en række *Key Performance Indicators*, der alle er indikatorer på udviklingen mod opnåelse af de fire effektmål for det kriminalpræventive arbejde – og mod ambitionerne for 2025.

Foruden indikatorerne vil afrapporteringen indeholde udvalgte nøgletal på det kriminalpræventive område. Det vil være tal for antal sigtelser, bandebekymringer og tilsvarende. Og så vil det være relevante data vedr. tendenser og udvikling såvel lokalt som nationalt, der ligger til grund for SSP Odenses prioriteringer. Afrapporteringen er afhængig af forskellige opgørelsestider for den statistik, der anvendes, ligesom der skal ske en fagligt bearbejdning af data, herunder en drøftelse i de forskellige led af organisationen. Dette er der taget højde for i et årshjul, hvilket betyder, at afrapporteringen fremover vil følge nedenstående procesplan:

